

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма	«Міжнародний менеджмент»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Менеджменту, маркетингу та публічного управління
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	3
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Трушкіна Наталія Валеріївна , кандидат економічних наук, старший дослідник, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/trushkina-nataliya-valeriyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: Trushkina@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних і ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Менеджмент організацій», «Міжнародний менеджмент», «Антикризовий менеджмент», «Інформаційно-аналітичне забезпечення підтримки та прийняття управлінських рішень».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Денна форма навчання						
	4	120	24	26	70	Екзамен
Заочна форма навчання						
	4	120	4	2	114	Екзамен

Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Ризик-менеджмент» є обов'язковою компонентою навчального плану.</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни – оволодіння системою компетентностей щодо управління ризиками підприємства, а також інструментарієм, методикою проведення управлінського аналізу та оцінки ризику діяльності підприємства і набуття практичних вмінь і навичок щодо методів оцінювання ризиків діяльності суб'єкта господарювання.</p> <p>Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення сутності, значення та видів ризиків діяльності підприємства; дослідження основних прийомів і методів ризик-менеджменту проведення оцінки ризиків; формування</p>
------------------------	--

	<p>навичок щодо використання науково-практичних методів при аналізі ризиків; розвиток аналітичного мислення при визначенні та оцінці ризиків і прийнятті відповідних управлінських рішень; формування знань, умінь та творчого підходу при проведенні управлінського аналізу та оцінки ризиків; вибір оптимальної стратегії функціонування підприємства в умовах невизначеності.</p> <p>Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.</p>
Професійні компетентності	<p>СК9. Здатність аналізувати й структурувати кризові явища на підприємстві, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.</p> <p>СК10. Здатність до використання інструментарію антикризового управління в міжнародному бізнесі.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН12. Вміти аналізувати та оцінювати кризові явища на підприємстві.</p> <p>ПРН13. Формувати і реалізовувати стратегію антикризового управління в сфері міжнародного бізнесу.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти ризик-менеджменту</p> <p>Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Ризик-менеджмент». Поняття, сутність і зміст ризик-менеджменту.</p> <p>Тема 2. Ризики та організація: діалектика єдності та протиріч феноменів.</p> <p>Тема 3. Класифікація ризиків. Проектні ризики.</p> <p>Тема 4. Сутність і зміст управління ризиками.</p> <p>Тема 5. Концепції управління ризиками.</p> <p>Тема 6. Особливості ризик-менеджменту в організаціях.</p> <p>Змістовий модуль 2. Методичне забезпечення системи ризик-менеджменту у діяльності підприємств</p> <p>Тема 7. Програма управління ризиками в організації.</p> <p>Тема 8. Інструменти управління ризиками.</p> <p>Тема 9. Етапи реалізації програми ризик-менеджменту в організації.</p> <p>Тема 10. Ризик-аналіз: зміст та основний інструментарій.</p> <p>Тема 11. Операційний ризик-менеджмент.</p> <p>Тема 12. Інноваційний проект як об'єкт ризик-менеджменту.</p>
Методи навчання	<p>Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал.</p> <p>Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання контрольних робіт, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи, комплексна практична робота.</p>
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	<p>Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери.</p> <p>Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання</p>
Політики навчальної дисципліни	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОО є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i></p> <p>Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО та Положення про академічну доброчесність у НАСОО у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил</p>

академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСООА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»

Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСООА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Мороз В. М., Мороз С. А. Ризик-менеджмент: навч. посіб. для студ. спец. 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 140 с.
2. Боровик М. В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 65 с.
3. Демченко Г. В. Ризик менеджмент [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» першого бакалаврського рівня. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 74 с.
4. Калініченко З. Д. Ризик-менеджмент: навч. посіб. для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.
5. Кравченко М. О., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Управління ризиками [Електронний ресурс]: навч. наочний посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с.
6. Залознова Ю. С., Трушкіна Н. В., Кочешкова І. М. Системний підхід до управління ризиками логістичної діяльності підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 3. Т. 2. С. 50-53.
7. Трифонова О. В., Трушкіна Н. В. Управління ризиками логістичної діяльності промислових підприємств. *Бізнес Інформ*. 2018. № 12. С. 268-274.
8. Polinkevych O., Khovrak I., Trynchuk V., Klarkiv Y., Volynets I. Business risk management in times of crises and pandemics. *Montenegrin Journal of Economics*. 2021. Vol. 17(3). P. 99-110.
9. Прокопишин О. С. Система антикризового управління як підґрунтя попередження кризових явищ на підприємствах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 9. С. 40-45. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.9.40>.
10. Volynets I., Bortnik S. Risk management in the personnel control system of the enterprise. *Modern management technologies: monograph*. Przeworsk: WSSG, 2022. P. 276-295.
11. Трушкіна Н., Шкригун Ю. Ризик-менеджмент у логістиці: уточнення термінології. *Moderní aspekty vědy: XXIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Česká republika, Jesenice: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. Str. 149-158.*

12. Bezpartochna O., Trushkina N. A comprehensive approach to risk management of logistics activities of agrarian enterprises in the conditions of crisis phenomena. *Food security: modern challenges and mechanisms to ensure: scientific monograph*. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2023. P. 127-143. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7859200>.
13. Губарева І. О., Трушкіна Н. В. Процес управління ризиками в ІТ-проектах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Економіка*. 2023. № 30(58). Вересень. С. 84-88. [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2023-30\(58\)-84-88](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2023-30(58)-84-88).
14. Трушкіна Н. В. Управління проектними ризиками у системі ризик-менеджменту ІТ-компанії: теоретичні аспекти. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. № 55 (Вересень). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-88>.
15. Губарева І. О., Трушкіна Н. В. Організаційно-економічний механізм управління проектними ризиками в ІТ-компаніях. *Вчені записки: зб. наук. праць*. Київ: Київський нац. екон. ун-т імені Вадима Гетьмана, 2023. Вип. № 33(4). С. 21-35. https://doi.org/10.33111/vz_kneu.33.23.04.02.012.018.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Ризик-менеджмент» направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 1 до 4 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 12 балів
	Модульний контроль № 2 – комплексна практична робота	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 10 балів
КОМПЛЕКСНА ПРАКТИЧНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Практична робота	Від 10 до 60 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою Екзамен	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
Добре	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
Задовільно	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незадовільно	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління. Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.